

Asia: VN/27825/2022

Lausuntopyyntö asetusmuutoksista juomavesidirektiivin täytäntöönpanemiseksi

Yleistä

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi terveydensuojeluasetuksen (1280/1994) muuttamisesta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

§ 10 c. Tietokokonaisuuksien laatimisessa käytetyt tietoaineistot.

Tietoaineistojen (Liite 1) muodostumisesta tarvitaan lisätietoa ja ohjausta. Muodostuvatko liitteessä mainitut tietoaineistot valvontayksiköiden ja muiden toimijoiden järjestelmien välityksellä raportoiduista tiedoista? Koska VATI ei ole virallinen arkisto, arkistoidaanko asiakirjoja, tuloksia ja häiriötilanteen asiakirjoja sen lisäksi edelleen valvontayksiköissä? Jos näin on, tarvitaan ajantasaiset yhtenäiset arkistointiohjeet (paperi, sähköinen, pysyvästi tai aika). Ohjeissa on syytä yksilöidä myös millä toimijalla on minkäkin asiakirjan virallinen arkistointivastuu.

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi talousveden tuotantoketjun riskienhallinnasta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

§ 2 Määritelmät

Vedenottamo -määritelmällä tarkoitetaan ilmeisesti myös esimerkiksi kaivoa tai kaivoja. Vedenottamo määritelmää tulee tarkentaa: Tässä asetuksessa tarkoitetaan 1) vedenottamalla rakennelmaa, laitteistoa, kaivoa, kaivoryhmää tai muuta vedenottopistettä (viite kohdan 5) määritelmään).

Talousvesiasetuksen mukaisista pienistä 10–100 m³/vrk laitoksista moni on esimerkiksi rakennus, joissa on sisällä kaivo ja vedenkäsittelynä pelkkä UV. Jos pelkkä UV-käsittely ei ole kohdan 3) vedenkäsittelylaitos, niin sen voisi määritelmään yksilöidä.

Tarvitaanko määritelmä myös veden varastoinnille?

§ 3 Riskienhallintasuunnitelma

WSP-ohjelmalle tarvitaan helppokäyttöinen vaihtoehto pienien laitosten käyttöön. Liian raskas järjestelmä vie helposti fokuksen pois itse riskien arvioinnista, jos järjestelmän käyttö koetaan hankalaksi eikä siihen ole pienillä laitoksilla resursseja.

§ 6 Talousvettä toimittavan laitoksen omavalvonta

Edellytetäänkö erillisen omavalvontasuunnitelman laadintaa? Nykyisin omavalvonnan kokonaisuus on pääosin kuvattu valvontatutkimusohjelmassa. Omavalvonnan, valvontatutkimusohjelman ja riskinarvioinnin suhde olisi hyvä täsmentää esim. määrittelemällä omavalvonta 2 §:ssä. Erillisten omavalvontasuunnitelmien laatiminen ei ole järkevää eikä siihen ole varattu resursseja vesilaitoksilla eikä valvonnassa.

Lausunto luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen muuttamisesta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

§ 7 Näytteenottosuunnitelma

Näytteenottosuunnitelmiin tehtäville muutoksille olisi syytä antaa siirtymäaika vesilaitoksen valvontatutkimuksen seuraavaan päivitykseen saakka. Valvontatutkimusohjelma ja siihen sisältyvä näytteenottosuunnitelma voi olla äskettäin päivitetty, eikä voida olettaa, että kaikki suunnitelmat päivitetään heti asetuksen voimaan tultua ilman siirtymäaika. Syynä tähän ei saisi olla se, että saadaan välittömästi kattavat tiedot Vesi.fi -sivuille. Päivitykset valvontatutkimusohjelmiin on kohtuullista tehdä seuraavan päivityksen yhteydessä. Esim. seuraavien analyysien tutkimiselle kovuus, magnesium, kalsium, kalium analyysit ei ole määräaika. Ei ole kohtuullista ohjata, että kaikkien laitosten osalta analyysitulokset saadaan heti vuoden 2023 aikana Vesi.fi-sivustolle.

Valvontaviranomaisilla voi olla valvonnassa jopa kymmeniä vesilaitoksia. Valvontatutkimusohjelmien päivitykset kulkevat laitoksilla eri tahdissa, mikä jakaa viranomaisen työtä tasaisesti useammille vuosille. Kaikkien suunnitelmien päivittäminen yhtä aikaa vaatisi mittavan henkilöresurssin, jota ei ole. Päivitysten ”välivuosina” vastaavaa resurssia ei taas tarvittaisi, joten henkilöresurssin lisääminen ei ole perusteltua. Lisäksi tulee huomioida, että valvontaviranomainen tarvitsee aikaa säädösmuutoksiin perehtymiseen ja kouluttautumiseen, joten siirtymäaika on perusteltua.

§ 18 a Rakennuksen vesilaitteistoista aiheutuva poikkeama

Ensimmäisessä momentissa edellytetään rakennuksen omistajaa tai rakennusta käyttävää toiminnanharjoittajaa ryhtymään toimenpiteisiin terveyshaitan poistamiseksi. Vastuut pitää yksilöidä yksiselitteisesti, koska kyse kuitenkin on merkittävistä selvityksistä ja toimenpiteistä. Teksti tulisi muuttaa esimerkiksi seuraavasti: 1) varmistettava, että rakennuksen omistaja tai toissijaisesti rakennusta käyttävä....

Asetusluonnoksen 18a §:ssä Rakennuksen vesilaitteistosta aiheutuva poikkeama todetaan seuraavasti .Jos poikkeama talousveden laadussa johtuu rakennuksen vesilaitteistosta tai jos rakennuksen vesilaitteistosta otettavan talousveden tai lämpimän käyttöveden liitteen I taulukossa 6 esitetty muuttujan toimenpideraja täyttyy, kunnan terveydensuojeluviranomaisen on...

Liitteessä 1 ei ole taulukkoa nro 6 vaan toimenpiderajat on esitetty liitteen 1 taulukossa nro 5. Viittausta tulee tältä osin tarkentaa. Toimenpiteiden raja-arvojen määrittelyssä lämpötilan mittaaminen on kriittinen tekijä ja liitteen huomautuksissa tulisi tarkentaa määrittelemällä tarkemmin lämpimän talousveden mittaus liitteen huomautuksissa. Esimerkiksi tulee ohjeistaa, kuinka kauan lämmintä vettä juoksetetaan, ennen lämpötilan mittaamista. Juoksetetaanko vettä 20 s, 1 min vai 3 min? Tulos voi näissä vaihdella kovasti. Jos ei juokseteta lainkaan niin vesi on melkein aina alle 50 astetta

Liitteen 1 kohdassa 3 Rakennusten vesilaitteistojen riskinarviointia koskevat muuttajat huomautusten kohta 2) Rakennusten vesilaitteistojen Legionella-näytteet on otettava vesipisteestä, joka edustaa Legionella-bakteerin lisääntymisen riskikohtaa tai vedenkäyttäjän todennäköistä altistumiskohtaa tai molemmista kohdista. Legionellan toimenpiderajan ylittymiseen vaikuttaa suuresti se mistä kohtaa rakennusta näyte otetaan. Vedenkäyttäjän todennäköistä altistumiskohtaa edustaa yleensä eniten käytetyt vesipisteet, jolloin niissä vesi vaihtuu, eikä Legionella pääse kasvamaan samalla tavalla kuin putkiston päässä olevassa, vähän käytetyssä vesipisteessä. Näissä taas voidaan altistua voimakkaasti silloin, kun nämä vesipisteet otetaan käyttöön. Näytepiste pitäisi valita samalla periaatteella kaikissa tutkittavissa rakennuksissa ja valinta tulee määritellä yksiselitteisesti.

Mäkelä Silja

Päijät-Hämeen Hyvinvointikuntayhtymä - Ympäristöterveyskeskus